

WCZELE

Herb szlachecki. W sfragistyce rycerskiej po raz pierwszy herb Wczele pojawia się na pieczęci Bogusława, kanonika gnieźnieńskiego w 1374 r. W *Klejnotach* Długosza jest mowa o szachownicy srebrno-czarnej, którą nakrywa hełm z klejnotem w postaci głowy królowej etiopskiej. Lakoniczny opis pieczęci Piotra Pasikonina, rycerza wielkopolskiego, pochodzącej z 1432 r. potwierdza informację Jana Długosza. Zawołanie Wczele – jak sądzą heraldycy – wzięło swą nazwę od plastra miodu, który pierwotnie widniał w tarczy herbowej.

Klejnot: Według opisu Zamoyskiego na pieczęci Wielkopolanina Piotra Pasikonina z 1432 r. nad tarczą herbową widniał hełm *et super galeam capita vt videbantur, morgionis cum circulibus ac cornibus*. Klejnot herbowy Wczele opisał kopista *Klejnotów* Długosza. W *Herbach rycerstwa polskiego* Bartosza Paprockiego w klejnocie widnieje murzynka w koronie, „czoło białe bindą związane”, trzymająca w ręku szachownicę ze złotymi i srebrnymi polami.

Zob.: Heymowski A., *Les cimiers*, s. 136 nr 22.

Lit.: **Kozierowski S.**, *Ród Wczeliczów*, Mies. Herald. 7(1914), s. 59-67, 103-113; 8(1915),

Herb Wczele Gurowskich. Klasztor franciszkanów we Wschowie.

s. 130-156; **Semkowicz W.**, *O pochodzeniu rodu Wczele*, Mies. Herald. 1(1908), nr 2, s. 19-20.

